

VELKÝ PÁTEK

Pašije: Jan 18,1–19,42

hlasy:

Učedníci

Ježíš

Ostatní

U: Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

J: Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Cedron, kde byla zahrada.

Vstoupil do ní, on i jeho učedníci.

U: To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky. Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi.

J: Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít. Vystoupil tedy a zeptal se jich: „Koho hledáte?“

O: Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“

J: Řekl jim: „Já jsem to.“

U: Stál s nimi také zrádce Jidáš.

O: Sotva jim tedy Ježíš řekl: „Já jsem to!“, couvli a padli na zem.

J: Znovu se jich zeptal: „Koho hledáte?“

O: Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“

J: Ježíš odpověděl: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“
To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho.“

U: Šimon Petr měl při sobě meč; vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho.

O: Ten sluha se jmenoval Malchus.

J: Ježíš však Petrovi řekl: „Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“

O: Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho.

Napřed ho vedli k Annášovi.

Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe, když jeden člověk umře za lid.“

U: Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř.

O: Vrátná se Petra zeptala: „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“

U: On odpověděl: „Nepatřím.“

O: Stáli tam sluhové a strážci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se.

- U:** Také Petr u nich stál a ohříval se.
- O:** Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení.
- J:** Ježíš mu odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učil v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“
- O:** Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přítom, dal Ježíšovi políček a řekl: „Tak odpovídáš veleknězi?“
- J:** Ježíš mu odpověděl: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“
- O:** Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi.
- U:** Šimon Petr stál u ohně a ohříval se.
- O:** Řekli mu: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“
- U:** On zapíral: „Nepatřím.“
- O:** Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr uťal ucho, řekl: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“
- U:** Petr to však znovu zapřel.
- O:** Vtom právě kohout zakokrhá.
- J:** Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno.
- O:** Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvrnili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka.

Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se:
„Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“

Odpověděli mu:
„Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“

Pilát jim řekl:
„Vezměte si ho vy sami a sudte ho podle vašeho zákona!“

Židé mu odpověděli: „My nemáme právo nikoho popravovat.“

- J:** Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře.
- O:** Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho:
„Ty jsi židovský král?“
- J:** Ježíš odpověděl:
„Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“
- O:** Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“
- J:** Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“
- O:** Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“
- J:** Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

O: Pilát mu řekl: „Co je to pravda?“

Po těch slovech vyšel zase ven k židům.

Řekl jim: „Já na něm neshledávám žádnou vinu.

Je však u vás zvykem,

abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho vězně.

Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“

Oni znovu začali křičet: „Toho ne, ale Barabáše!“

Ten Barabáš byl zločinec.

Potom Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovat.

Vojáci upletli z trní korunu,

vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště,

předstupovali před něj a provolávali:

„Buď zdrav, židovský králi!“ a bili ho.

Pilát vyšel znovu ven a řekl židům:

„Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali,

že na něm neshledávám žádnou vinu.“

J: Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti.

O: Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“

Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet:

„Ukřižuj, ukřižuj ho!“

Pilát na to řekl: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte,

neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“

Židé mu odpověděli:

„My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“

Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více.

Vešel proto zase do vládní budovy

a zeptal se Ježíše: „Odkud jsi?“

J: Ježíš mu však nedal žádnou odpověď.

O: Pilát mu řekl: „Se mnou nechceš mluvit?

Nevíš, že mám moc tě propustit,

a že mám moc dát tě ukřižovat?“

J: Ježíš odpověděl:

„Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc,

kdyby ti nebyla dána shora.

Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“

O: Pilát se proto snažil ho propustit.

Ale židé křičeli: „Když ho propustíš, nejsi přítel císařův.

Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“

Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil vyvést Ježíše ven

a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba,

hebrejsky Gabbatha.

U: Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne.

O: Pilát řekl židům: „Hle, váš král!“

Ale oni se pustili do křiku:

„Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“

Pilát jim namítl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“

Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, ale jen císaře!“

Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován.

J: Vzali tedy Ježíše.

On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka,

hebrejsky Golgota.

Tam ho ukřižovali
a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně,
a Ježíše uprostřed.

- O:** Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění:
„Ježíš Nazaretský, židovský král“.

Tento nápis četlo mnoho židů,
protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města;
byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky.
Proto židovští velekněží říkali Pilátovi:
„Nepiš: ‚Židovský král‘, ale: ‚On tvrdil: Jsem židovský král.‘“
Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“

- J:** Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty
a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovi jednu;
vzali i suknicí. Suknice byla nesešíváná,
v jednom kuse setkaná odshora až dolů.
- O:** Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“
- J:** Tak se měl splnit výrok Písma: ‚Rozdělili si mé šaty
a o můj oděv losovali.‘
- O:** Právě tak to vojáci udělali.
- U:** U Ježíšova kříže stála jeho matka,
příbuzná jeho matky Marie Kleofášova
a Marie Magdalská.
- J:** Když Ježíš uviděl svou matku
a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád,
řekl matce: „Ženo, to je tvůj syn.“
Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“
- U:** A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě.

- J:** Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno,
řekl ještě: „Žízním.“
Tak se mělo splnit Písmo.

- O:** Stála tam nádoba plná octa.
Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem
a podali mu ji k ústům.

- J:** Když Ježíš přijal ocet, řekl:
„Dokonáno je!“ Pak sklonil hlavu a skonal.

(chvilé tiché modlitby vkleče)

- O:** Protože byl den příprav,
takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu –
tu sobotu totiž byl velký svátek –
požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přerazeny nohy
a aby byli sňati.
Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému,
kteří s ním byli ukřižováni.
Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý.
Proto mu kosti nepřerazili,
ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok
a hned vyšla krev a voda.
Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví
a jeho svědectví je pravdivé.
On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili.
- J:** To se stalo, aby se splnil výrok Písma:
„Ani kost mu nebude zlomena.“
A na jiném místě v Písmu se říká:
„Budou hledět na toho, kterého probodli.“

U: Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem,
ale ze strachu před židy jen tajným,
požádal potom Piláta, aby směl sejmout Ježíšovo mrtvé tělo,
a Pilát mu to dovolil.
Přišel tedy a sňal jeho tělo.
Dostavil se tam i Nikodém,
ten, který k němu přišel jednou v noci,
a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber.
Vzali tedy Ježíšovo tělo
a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do pruhů plátna,
jak mají židé ve zvyku pohřbívat.
Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada
a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován.
Tam tedy položili Ježíše,
protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.